

Lühikokkuvõte

ELi ettepanek – ärisaladuste kaitsmine

Milles seisneb probleem/küsimust?

- Ärisaladuse **ebaseaduslik omandamine on üha suurenev probleem**. Iga neljas Euroopa äriühing teatas 2013. aastal vähemalt ühest teabevarguse juhtumist (2012. aastal oli asjaomane protsent 18).
- Ärisaladuste **kaitse tase erineb** siseriiklike õigusaktide erinevuste tõttu ja kogu ELi hõlmava ärisaladuste ühise määratluse puudumise tõttu ELi liikmesriikide vahel **märkimisväärselt**.
- Ärisaladuste kaitset käsitlev ELi õigussüsteem **ei ole kasutajate jaoks selge**.

Mis on ärisaladused?

See on oluline teave, mille äriühingud, teadustöötajad ja uuendajad hoiavad üldjuhul konfidentsiaalsena – kas oma organisatsioonis või partnerite võrgustikes – et saada või säilitada **konkurentsieelis**.

Üldiselt käsitatakse ärisaladustena 2 liiki teavet:

- **tehniline** (tootmisprotsessid, retseptid, keemilised ühendid jne);
- **äriteave** (klientide nimekirjad, turu-uuringute tulemused, toote turuletoomisega seonduvad andmed jne).

Mis täpselt muutub?

ELi uue ettepaneku eesmärk on **ühtlustada liikmesriikide õigusakte**, et juhtudel, mil konkurendid varastavad või muul moel ebaseaduslikult omandavad (või kasutavad) asjaomast teavet, saab kannatanu:

- kaitsta oma õigusi kohtus;
- omada juurdepääsu piisavale ja võrreldavale õiguskaitsele kogu ELis.

Ettepanekuga

- määratakse kindlaks, millised **õiguskaitsevahendid** on kättesaadavad (nt võimalus takistada konkurentidel ebaseaduslikult omandatud teavet kasutada);
- parandatakse ohvrite võimalusi saada **hüvitist**;
- sätestatakse eeskirjad, mis kaitsevad konfidentsiaalset teavet **kohtumenetluse** ajal.

Kes ja kuidas sellest kasu saab?

- **Meie kõik** – kaitstavad ärisaladused suurendavad stiimuleid teadus- ja arendustegevusse investeerimiseks, mis toob kaasa rohkem töökohti ning uusi ja paremaid tooteid.
- **Kõik äriühingud** – kuigi eelkõige:
 - **väikese ja keskmise suurusega ettevõtted ning alustavad ettevõtjad**, kes tavaliselt sõltuvad konfidentsiaalsusest rohkem kui suurettevõtjad;
 - uuenduslikud ettevõtted ja **teadmispõhisele kapitalile** spetsialiseerunud ettevõtted (oskusteave, teadus- ja arendustegevus, loovtooted).

Miks tuleb meetmeid võtta ELi tasandil?

- Praegu reguleeritakse ärisaladusi vaid **liikmesriikide õigusaktidega** ning need on üksteisest väga erinevad. Mõnedes ELi liikmesriikides puuduvad ärisaladusi käsitlevad konkreetsed õigusaktid.

- See **takistab kaubandust** (oskusteabe ja tehnoloogia omandamist, jagamist või litsentsimist) ja **teadusuuringuid** kogu ELis, mis muudab innovatsiooni tarbetult riskantseks ja keeruliseks.
- Samuti **takistab see koostööd** ettevõtjate, teadlaste ja uuendajate vahel erinevates ELi liikmesriikides.

Millal ettepanek tõenäoliselt jõustub?

Hiljemalt 4 aasta pärast, kuid võimaluse korral varem. See sõltub ELi ja liikmesriikide õigusloome protsessi kiirusest.